

Вх. № 21 / 27.02.14

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема:

Проучване на зависимостта между физическото развитие и обучението по ски при деца 2-6 години в Р. Турция.

Докторант:

Ердал Демирджи

Сложността в координационно отношение, високите изисквания към функционалното състояние определя ски спорта като спорт с многостранно въздействие. Тази му същност го характеризира като дейност с големи възможности при използването му в ранна детска възраст, от една страна като обучение, а от друга като средство за подобряване на физическото развитие, дееспособността и като цяло общата работоспособност на организма. В този смисъл актуалността на темата не буди съмнение. Физическото развитие като моментно морфо-функционално състояние на организма се повлиява от различни фактори в това число и от различни методики на обучение, разбира се от красивия ски спорт.

Краткият и конкретен увод въвежда в темата като акцентира върху инвестирането в туристически дестинации за снежни спортове.

Литературният обзор обхваща важни моменти и особености от развитието на детския организъм. Прави впечатление, че базиран върху мнението на 93 автора, ползваната литература е от приоритетно чужди автори и само четири български публикации, което определяме като слабост в дисертационния труд.

Интерес представляват описаните особености на физическото, когнитивното развитие, речевите способности и социално-емоционалните особености на децата от 2 до 6 годишна възраст, базирано на данни за детското развитие от университета в Питсбърг.

Важен момент е обосновката на съществената зависимост между физическото развитие и физическата активност, като се обръща внимание и на евентуалните опасности при форсиране на тренировъчния процес.

Здравето на човека, включително и в ранна детска възраст, е важен социален проблем. Факт е нарастването на сериозни заболявания, за съжаление в ранна детска възраст като хипертония, астма, диабет и не на последно място значителното повишаване на наднорменото тегло и затлъстяването, както и авторът посочва над 5 пъти в процентно отношение.

В хода на литературния обзор се защитава и тезата за важността на ски обучението в ранна детска възраст за развитието на физическите умения, координационните способности, равновесието и като цяло двигателните качества и физическото развитие. В тази връзка са представени и различни методики и патентни разработки на различни автори за ранно обучение по ски.

Особено актуален в последно време е въпросът за безопасността при двигателна дейност.

Авторът е обърнал внимание на опасността от травми обвързани с факта, че те настъпват във възраста на растеж и развитие и опасността от аномални промени при неправилно възстановяване.

В края на литературния обзор е представена и добре формулирана работната хипотеза, основаваща се на очакването за благоприятното влияние на заниманията със ски върху физическото развитие и общото функционално състояние на децата.

Във втора глава са представени целта и задачите на изследването.

Обоснованата цел много добре кореспондира с поставените задачи в докторския труд. Прави впечатление амбициозната 2-ра задача за разработване на методика за обучение по ски.

Контингентът на изследваните деца е общо 37 за двете групи – контролна и експериментална.

В началото на анализа се представят продължителността и съдържанието на обучението на децата от двете групи. По интересен начин е подхотдено към запознаването на децата със ски спорта, а именно анимация, любими герои от детски филми и различни игри.

Като препоръка бихме предложили по-ясна диференциация на двигателните умения и задачи на обучението описани като конкретни упражнения.

Както се и очаква авторът потвърждава, че приложената методика не оказва ефект върху най-важния антропометричен маркер на физическото развитие, а именно ръста. Силната му генетична обусловеност почти не се повлиява от ползването на различни методики.

В хода на анализа на резултатите докторантът установява, че не при всички изследвани параметри се получава подобрене на резултатите, което той отдава на сравнително краткия период на обучение.

Въз основа на проведеното изследване се определят зависимости формулирани и изведени от автора като девет извода.

- Установява се ползността на допълнителни физически занимания влияещи благотворно върху правилния растеж и развитие на децата.
- Разработена е методика за начално обучение по ски.
- Установени са положителни промени при обиколките на бедрата, равновесието и показателите за координация на движенията.

Като препоръки към докторанта в бъдещата му научно- изследователска дейност бихме посочили:

1. Въпреки, че авторът добре обосновава невъзможността в изследването да бъдат включени повече деца, все пак общият брой на изследваните лица от статистическа гледна точка трябва да бъде значително повече. Това води до по-точни и коректни изводи от използваните методика, средства и форми.
2. Желателно е и да се увеличи продължителността на обучението, като въздействие, което би довело и до по-точна представа за удачността на предложената методика.

Представеният ни за рецензия научен труд е написан в добър стил, отговарящ на академичните изисквания, позоваващ се на мнението на 93 автора. Докторският труд несъмнено притежава своите достойнства, което ни дава основание да го оценим високо и предложим на уважаемото научно жури да присъди научната и образователна степен „доктор“.

Доц. Владимир Чернев

